

[Svend Auken]

I Socialdemokratiet vil vi gerne medvirke til, at der nu tages konkrete skridt i retning af en større demokratisering af vilkårene i det økonomiske liv. Derfor vil vi snart på Folketingets bord lægge et forslag om ændring i lovgivningen om de eksisterende fonde: Lønmodtagerens Dyrtidsfond, ATP osv., der giver disse fonde mulighed for at gå mere aktivt ind for at styrke danske virksomheder og samtidig giver bestyrelserne i de pågældende fonde mulighed for at delegere beslutningskompetence ud til medarbejderne på de virksomheder, hvor man har investeret, hvis de selv ønsker det.

Vi ønsker ikke at begrave denne vigtige sag i en syltekrukke af et såkaldt ekspertudvalg. Vi tror, der er et flertal i Folketinget for denne lovgivning, og vi ønsker, at det flertal manifesterer sig hurtigt. Det er et spørgsmål om vilje til at komme i gang nu.

Vi lægger op til sammen med de partier, der vil være med, at aftale en tidsplan for gennemførelse af overskudsdeling og andre former for økonomisk demokratisering, gerne med udgangspunkt i de fem principper, der i forvejen er enighed mellem Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Socialdemokratiet om.

Vi har lagt vort forslag om en arbejdsmarkedspension for alle på arbejdsmarkedet frem. Det har vi gjort af to grunde, dels fordi det er uret, at 1/3 af lønmodtagerne har en arbejdsmarkedspension, mens de 2/3 ikke har det – det skaber nogle urimelige skel i alderdommen – dels fordi dette samfund behøver en øget opsparring. Der vil i de kommende år ikke være mulighed for at udvide det private forbrug.

Vi vil derudover komme med udspil til reformer vedrørende tryghed i samfundet, bedre brug af den offentlige sektor og en samlet indsats over for den meningsløse vold, der griber om sig i vort samfund.

Initiativer på miljø- og kulturområdet mener vi også er vigtige. Selv om de økonomiske rammer bliver stramme i de kommende år, er der ingen grund til, at det skal være et trist menneskeliv inden for de stramme rammer. Vi lægger vægt på en øget menneskelig udfoldelse, en øget menneskelig kreativitet.

Vi erkender, at råderummet i økonomien er meget snævert. Derfor er der behov for nytænkning, derfor er der behov for demokratisering både inden for den offentlige sektor og in-

den for den private sektor og et bedre samspil mellem den offentlige og den private sektor.

Vi må konstatere, at valget den 8. september 1987 var et nederlag for det borgerlige flertal bestående af de fire regeringspartier og De Radikale, et flertal, som efter vores opfattelse gennem en kortsigtet blokpolitik har styret Danmark de sidste 3½ år.

I regeringspartiernes folketingsgrupper er der efter valget den 8. september 10 færre medlemmer, og sammen med De Radikale har man i alt mistet 9 medlemmer og dermed flertallet.

Desværre gav valget ikke Socialdemokratiet den fremgang, der ville have ført til et regeringsskifte. Vi mistede ét mandat i vores folketingsgruppe. Hr. Anker Jørgensen hævdede med styrke under valgkampen, at en socialdemokratisk fremgang, selv hvis den ikke var stor nok til at skabe et S-SF-flertal, ville føre til firkløverregeringens fald. Vi tror, at hr. Anker Jørgensen havde ret i den forudsigtelse.

Jeg lykønsker de nyvalgte SF-medlemmer af Folketinget og håber på et fortsat godt og konstruktivt samarbejde herinde mellem vore to partier. Men det kan ikke og skal ikke skjules, at en SF-fremgang er en mindre trussel mod det borgerlige Danmark end et styrket Socialdemokrati.

Da valgresultatet var klart, tog Socialdemokratiet kontakt med SF og De Radikale. Vi bad de to partier om at glemme fortidens fortrædeligheder og i stedet prøve at sætte sig ned og konkret læse igennem, hvad de selv havde vedtaget, hvad der var deres egen politik, og hvad der var de andres politik, med det sigte at finde ud af, hvad der egentlig samlede, i stedet for altid kun at se på det, der skiller.

Vi mener, at en sådan nærlæsning af de tre partiers holdninger og programmer viser, at der i virkeligheden er enighed, når det drejer sig om principperne for en fredspolitik, international solidaritet, bedre miljø, mere demokrati i erhvervslivet, decentralisering i samfundet, stærkere satsning på forskningen, mere perspektiv i uddannelsessystemet, forbedringer for børnefamilierne, samfundsmæssig kontrol med de nye teknologier, behovet for en større kollektiv opsparring, tilbageholdenhed med hensyn til skattelettelse og udvidelse af det private forbrug, tryghed, styrkelse af lønmodtagernes rettigheder osv.